Bạn nên khởi tâm như thế nào khi chiêm bái Xá Lợi Phật

ISSN: 2734-9195 08:57 14/05/2025

Có một nghi thức phổ biến trong hầu hết các truyền thống Phật giáo khi chiêm bái, đỉnh lễ Xá lợi là người chiêm bái tay cầm hoa hoặc đăng dâng cúng lên Xá lợi với lời nguyện: Con xin dâng cúng dường hương, hoa, đăng lên Xá lợi, nguyện cho con đầy đủ công đức tu trì trên đạo lộ giải thoát.

Vì sao Xá lợi được tôn kính

Kinh điển dạy rằng công đức của việc đỉnh lễ, cúng dường Xá lợi Phật ngang bằng với được trực tiếp đỉnh lễ, cúng dường đức Phật. Trong kinh Sư Tử Hống, đức Phật đã dạy: “Dù là bây giờ, đỉnh lễ Như Lai hay là mai sau đỉnh lễ Xá lợi, thì công đức tích lũy được ngang bằng nhau và kết quả đạt được cũng ngang bằng nhau.” Dù trong hiện tại, chúng ta không đủ phúc đức để trực tiếp đỉnh lễ đức Phật nhưng vẫn có đầy đủ thiện duyên để chiêm bái Xá lợi Phật và thực hành giáo pháp giải thoát. Bởi vậy, mặc dù đức Phật không thị hiện ngay trước chúng ta trong hình tướng quen thuộc của ngài nhưng chúng ta vẫn được chiêm bái Xá lợi và có thể đạt được những thành tựu trên Đạo lộ tu trì.

Vì lợi ích giải thoát cho chúng sinh mà chư Phật phát tâm Bồ đề; vì lợi ích giải thoát của chúng sinh mà chư Phật bước trên Đạo lộ tu; và cũng vì lợi ích giải thoát của chúng sinh mà chư Phật thị hiện giác ngộ viên mãn. Bởi vậy, chư Phật và Xá lợi Phật vô cùng tôn quý và tràn đầy năng lực gia trì. Nếu chúng ta thấu hiểu như vậy và giữ dòng tâm này khi chiêm bái Xá lợi, chúng ta sẽ nhận được ân phúc gia trì to lớn. Cho dù tâm chúng ta chưa đạt định lực cao thì nhờ chiêm bái Xá lợi, chúng ta vẫn nhận được ân phúc gia trì. Nhờ hiểu được như vậy, chúng ta sẽ thuận duyên tiến tu trên đạo lộ tu tập và thậm chí nếu chưa có nhiều hiểu biết, chúng ta vẫn nhận được ân phúc gia trì từ Xá lợi.

Nên khởi tâm như thế nào khi chiêm bái và đỉnh lễ Xá lợi

Khi chúng ta tới một nơi chốn được an trí Xá lợi, điều quan trọng là không được khởi nghĩ như đây là một viện bảo tàng trưng bày mà phải thấy Xá lợi là hiện thân của Phật và đồng thời là hiện thân mọi tính đức cao quý của Đấng Giác

ngộ. Chúng ta có thể khởi câu cầu nguyện: vì lợi ích giải thoát của tất thảy chúng sinh, con xin nguyện thực hành giáo pháp giải thoát và đồng thời thiền quán nguồn ánh sáng cam lồ thanh tịnh từ Xá lợi Phật tuôn tràn vào thân tâm chúng ta cùng tất thảy chúng sinh, tịnh hóa mọi ác nghiệp và làm tăng trưởng mọi thiện đức.

Xá Lợi Phật được tôn trí tại chùa Quán Sứ, Hà Nội. Ảnh: Khôi Minh Quang

Khi bị bệnh, nên chiêm bái và đỉnh lễ Xá lợi như thế nào

Nếu chúng ta đang chịu bệnh khổ, chúng ta có thể chiêm bái xá lợi, thiền quán xung quanh mình là vô số chúng sinh, đặc biệt là những chúng sinh đang phải chịu những loại tật bệnh khác nhau, rồi tiếp tới, thiền quán luồng ánh sáng trắng thanh tịnh từ Xá lợi tuôn tràn vào đỉnh đầu mình và chúng sinh, hãy tin tưởng rằng mọi tật bệnh cùng tất cả những gì làm tổn hại sức khỏe kết lại thành máu mủ được thải ra khỏi thân dưới hai gót chân.

Để tịnh hóa các nghiệp xấu ác, nên chiêm bái và đỉnh lễ Xá lợi như thế nào

Tương tự như trên, chúng ta có thể chiêm bái Xá lợi để tịnh hóa các nghiệp xấu ác của bản thân và tất thảy chúng sinh, bằng cách thiền quán ánh sáng trắng thanh tịnh từ Xá lợi tuôn tràn vào đỉnh đầu ta và chúng sinh. Hãy tin tưởng tuyệt đối rằng mọi ác nghiệp, che chướng của thân, khẩu và ý chúng ta kết thành những luồng khói đen hay nước bẩn, được đẩy ra khỏi thân chúng ta qua

những lỗ chân lông.

Khi gặp phiền não và các điều bất như ý, chúng ta nên chiêm bái và đỉnh lễ Xá lợi như thế nào

Khi chúng ta đang gặp những phiền não như gia đình mâu thuẫn, bạn bè xung đột, chúng ta có thể chiêm bái và đỉnh lễ Xá lợi. Khi chiêm bái Xá lợi, chúng ta có thể thiền quán những phiền não của mình kết lại thành nhện, bò cạp, cóc, rắn, đều bị thải ra khỏi thân thể. Chúng ta cũng thành tâm cầu nguyện tất thảy chúng sinh đang phải chịu vô số các loại phiền não khác nhau đều được gia trì và tịnh hóa thông qua pháp thiền quán trên. Thay vì chỉ biết than thân trách phận, tìm đến rượu chè nghiện ngập, phương pháp thiền quán trên giúp chúng ta không quá chú trọng vào bản thân và bị ám ảnh bởi phiền não của mình, mà cho phép chúng ta coi phiền não khổ đau của mình là chất liệu và động lực để trau dồi thân tâm.

Khi bị nghiện ngập chi phối, chiêm bái và đỉnh lễ xá lợi như thế nào

Khi cảm thấy bị rượu hay chất gây nghiện gây phiền não, thay vì đến những nơi bất tịnh để tìm cách thỏa mãn cơn nghiện, chúng ta nên đến chiêm bái và đỉnh lễ Xá lợi. Hãy tự thành thật với bản thân: Con đang bị chứng nghiện ngập chi phối bởi vậy con xin hướng tâm luôn nhớ nghĩ những tính đức của Phật để phát tâm nương tựa nơi Ngài và khởi phát mong nguyện bản thân có được mọi tính đức của Phật. Trong khi chiêm bái và đi nhiễu quanh Xá lợi, hãy thiền quán dòng ánh sáng cam lồ màu trắng thanh tịnh từ Xá lợi tuôn tràn vào đỉnh đầu mình, tất cả các nghiệp xấu của tâm nghiện ngập được biểu hiện qua các loài rắn rết, nhện, sên được tống ra khỏi thân của chúng ta và của tất thảy chúng sinh. Khi ấy hãy khởi niềm tin rằng bản thân mình đã thực sự được thanh tịnh hóa. Hãy rèn luyện tâm mình như vậy cho thật thuần thục để chiến thắng cơn nghiện, rồi có lúc mùi rượu sẽ khiến chúng ta cảm thấy khó chịu và không bị hấp dẫn bởi chúng.

Có một nghi thức phổ biến trong hầu hết các truyền thống Phật giáo khi chiêm bái, đỉnh lễ Xá lợi là người chiêm bái tay cầm hoa hoặc đăng dâng cúng lên Xá lợi với lời nguyện: Con xin dâng cúng dường hương, hoa, đăng lên Xá lợi, nguyện cho con đầy đủ công đức tu trì trên đạo lộ giải thoát. Ngoài ra, có thể thể hiện tâm kính ngưỡng Xá lợi bằng phát tâm quét dọn, hộ trì nơi tôn trí Xá lợi, tất nhiên cúng dường công phu hành trì của bản thân là tôn quý nhất. Hãy phát nguyện sống thuận theo chính pháp, mở tâm vị tha biết quan tâm giúp đỡ mọi người hơn bản thân, hoặc ít nhất cũng phát tâm nỗ lực thực hành những phẩm hạnh như vậy trong cuộc đời.

La sơn Phúc Cường dịch

***

Nguồn: Geshe Konchok Tsering, how to make the most of your visit to the holy relics, Summary of a talk on relics át Great Stupa Exhibition Centre, 2005.